

Károsítóhelyzet alakulása Zala megye, 2022.05.02-05.09.

Időjárás:

A múlt folytatódott a változékony, de felmelegedő időjárás a megyében. Csapadék jórészt záporok formájában hullott, több alkalommal, ~10-15 mm mennyiségben.

A hőmérsékleti értékek kicsit emelkedtek, a nappali: 19,4-23,5 fok, az éjszakai: 6,2-13,2 fok között változott. A napi átlaghőmérsékletek szinte minden nap már 15 fok felett alakultak. A gyakori záporok kissé hátráltatták a vetési, permetezési munkákat.

ŐSZI BÚZA, ŐSZI ÁRPA

Növényfenológia:

Őszi árpa: kalászhányás (virágzás eleje), őszi búza: 3 nóduszos állapot, zászlós levél kiterülése;

Károsítók:

Őszi búzában a **lisztharmat** tünetei továbbra is a száron jellemzőek, legfeljebb a 3. levélemeleten, egy-egy érzékeny fajtában (vagy permetezetlen állományban) lehet látni a 2. levélemeleten apró, friss lisztharmat telepeket. A betegség egyértelműen terjed felfelé, a felmelegedő időjárás ehhez kifejezetten kedvez, ezért a még nem védett állományokban szükséges a beavatkozás.

A **szeptóriás levélfoltosság** előfordulása továbbra is gyenge mértékű az állományokban, az alsó 1-2 levél fertőzöttsége mellett látható a betegség.

Őszi búzában a **levéltetvek** felszaporodása intenzívvé vált, a növények változó, ~15-25 %-án találunk egybefüggő levéltetű telepeket. Érdekes az állományokat alaposan szemügyre venni, mert a sűrűbb állományokban az alsó leveleken többször erősebb a fertőzés.

Őszi búzában a **vetésfehérítő bogár** betelepődése és kártétele is erősödött. A bogarak száma (az eddig is hálózott táblákon) ugrásszerűen megnövekedett. A hálózás során a tábla széleken és a tábla belsejében egyaránt, 50-80 db imágó/10 hcs (!) mennyiségben gyűjtöttük az imágókat (1. fotó). A tojásrakás folyamatos, tömeges és egy-egy táblán már a lárvakelés is megkezdődött (többnyire L1, kisebb hányadban L2-es lárvák) (2. fotó). A hámozgatásból eredő kártétel eddig gyenge fokozatú (főleg az imágók által), de a lárvakeléssel a kártétel erősödésére számíthatunk. Egy-egy esőzést követően előfordulhat, hogy a lárvák lemosódnak az állomány alsó részébe, de a pusztulásukban, kezelés nélkül ne bízunk feltétlenül. Az állományok folyamatos szemléje és a védekezés javasolt.

Őszi búzában észlelési szinten megjelentek a poloskák.

Őszi árpában a hálózatos levélfoltosság, a rinhospóriumos levélfoltosság és a lisztharmat fertőzöttsége (a már egyszer védett állományokban is) gyenge-közepes (4-es fokozat) mértékű, általában az alsóbb levelek érintettségével. Egy-egy érzékeny fajtán (vagy épp technológiából adódóan) azonban már a 2. levélemeleten is figyelhetők meg tünetek (3. fotó). A csapadékos, párás időjárás kedvez a további felszaporodásnak, terjedésnek. Védekezés javasolt.

1.fotó: Vetésfehérítő bogarak nagy tömege fűhálóban (10 hcs-ban) őszi búzáról (2022.05.09.)

2. fotó: Vetésfehérítő bogarak lárvakelésének kezdete, erősödő kártétel őszi búzában (2022.05.09)

3.fotó: Lisztharmat és levéلبetegségek terjedése őszi árpán (2022.05.09.)

ŐSZI KÁPOSZTAREPCE

Növényfenológia: virágzás-becőképződés.

Károsítók:

A **repcefénybogár** jelenléte a táblákon továbbra is tömeges, de (valószínűleg a védekezések miatt) számuk valamelyest csökkent (100-200 db imágó/10 hcs).

A **repcebecő ormányos** populációja csak a többször védett táblákon csökkent számottevően, de a permetezések után mindig javasolt az utó ellenőrzés is. A véletlenszerűen kiválasztott táblákon (valószínűleg védett) továbbra is magas az egyedszám, 20-120 db imágó/10 hcs értékkel. A szúrásnyom (a becők sárgulása) és a kukacok is megfigyelhetők a becők belsejében. Ez ideig a becők ~10-30 %-a fertőződött.

A **repcebecő gubacsszúnyog** rajzása folyamatos, egyedszáma egyelőre alacsony szintű.

KUKORICA

Növényfenológia: vetés, kelés

A kukorica vetése még tart a megyében, helyenként már a kelés is megfigyelhető. A magról kelő egy-és kétszikű gyomnövények ellen a **preemergens gyomirtások** elvégzése javasolt. A nedves talajállapotok kedveznek a gyomok kelésének, a bemosó csapadék pedig a gyomirtások hatékonyságát növeli.

NAPRAFORGÓ

Növényfenológia: vetés, csírázás, kelés

Az esők előtt elvetett napraforgó kelése kicsit várat magára. Az eső által összetömörített talajfelszínt a növények nehezen törik át. A **preemergens gyomirtások** folyamatosak.

BURGONYA

Növényfenológia: keléstől-2-4 levél kiterülése.

A burgonya ültetése az idei évben (a sokáig alacsony talajhőmérséklet miatt) későbbre tolódott, ezért nagyon heterogén fejlettségű állományokat lehet megfigyelni.

A **preemergens gyomirtások** (bakhátra) a kelés előtti állományokban aktuálisak.

A **burgonyabogár** előjövetele is folyamatos, számuk még alacsony szintű (5-6 db imágó/100 m²).

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA

Növényfenológia:

Szilva, cseresznye, meggy: termés fejlődés-növekedés;

Alma, körte: (alma: másodvirágzás) kötődés-termés fejlődés, növekedés;

Kajszi: termés növekedés.

Károsítók:

Almában a **levélpirosító levéltetű** kártétele nem növekedett, gyenge fokozatú maradt (2-es skála). Elkezdődött a **szürke almalevéltetű** felszaporodása az ültetvényekben, jelenleg a fertőzöttség gyenge mértékű, de erősödő.

Az **almalevél aknázómoly** első nemzedékének rajzása minimálisra csökkent 1-4 db imágó/csapda/3 nap fogással a csapdákbán.

Megkezdődött, folyamatos de alacsony egyedszámú az **almamoly** rajzása, 1-3 db imágó/csapda/3 nap fogással a csapdákbán. A rajzás erősödésére számíthatunk, a védekezésre fel kell készülni.

Almában a **varasodás** aszkospóra szóródása folyamatos, tünetek még nem találhatók, de megjelenésükre a felmelegedéssel számítani kell. Almában megjelentek a **lisztharmat** szekunder tünetei a leveleken. A tünetmegjelenés egyelőre gyenge szintű, de a betegség terjedése várható.

Almában és birsben erős mértékű (+++++) az **erwíniás elhalás (tűzelhalás)** fertőzésveszélye. A baktérium fertőzéséhez már rendelkezésre áll a megfelelő hőmérséklet, a gyakori esőkkel a nedvesség, valamint a virágzás, másodvirágzás (birs, alma). A védekezéseket folytatni kell a betegség ellen.

Meggyen és kajszin tovább erősödtek a **moníliai hajtásfertőzés** tünetei a fákon (házi kerti körülmények között több esetben erős fertőzések tapasztalhatók!).

Hasonló a helyzet a **tafrinás levélfodrosodással** is, főleg nektarinban és őszibarackon. A betegség többnyire a leveleken lépett fel, azok hullása (helyenként a gyümölcs is) megkezdődött.

Kajszibarackon, cseresznyén megjelentek a **sztigminás levéllyukacsosodás** tünetei.

Csonthéjasokban a **keleti gyümölcsmoly** rajzása szakaszos, enyhén csökkenő de folyamatos, 6-10 db imágó/csapda/3 nap fogással a csapdákbán.

Szilvában a **szilvamoly** rajzása szintén még alacsony egyedszámú, 8-10 db imágó/csapda/3 nap fogással.

Szilván és kajszibarackon erőteljes a **levéltetvek** felszaporodása, a hajtások ~10-15 %-a fertőzött gyenge-közepes mértékben. A hajtásvégi levelek erőteljes besodródása látható, ezt a készítmény választásnál javasolt figyelembe venni (4. fotó).

4.fotó: Levéltetű fertőzés kajszibarackon
(2022.04.29.)

SZŐLŐ

Növényfenológia: kisleveles állapot.

Szőlőben a **szőlő levélatka** fertőzöttség gyenge mértékű, nem erősödött. A **tarka szőlómoly** rajzása az ültetvényekben folyamatos, de egyelőre alacsony egyedszámú. A felmelegedéssel a rajzás erősödése várható. A védekezésre fel kell készülni.

Zalaszentlőrinc, 2022. május 9.

Tűh Annamária
előrejelző